

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาแพทย์
มหาวิทยาลัยมหิดล

นางสาว สุภาพร ณาพร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

008227

i 18022959

RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONALITY AND ACHIEVEMENT
OF
MEDICAL STUDENTS, MAHIDOL UNIVERSITY

Miss Supaporn Chamaporn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์
 ของนักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 ชื่อนิสิต นางสาวสุภาพร ฉมาพร
 ภาควิชา วิชาศึกษาศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการ สอววิทยานิพนธ์

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปุรณโชติ)

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช)

.....
 (รองศาสตราจารย์ ประสงค์ กรรณสูต)

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ วาดเขียน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ของ
นักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ชื่อ

นางสาว สุภาพร ฌมาพร

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา

๒๕๒๒

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพในระหว่างเพศและชั้นเรียน โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ แคลิฟอร์เนีย ไชโคโลจิคัล อินเวนทอรี เป็นเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ และคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนตลอดปีเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน ๒๑๐ คน สุ่มจากนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๒ ปีที่ ๔ และปีที่ ๖ ของคณะวิทยาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็นสองตอน ตอนที่หนึ่ง เป็นการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่ ตอนที่สอง เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพแบบสองตัวประกอบ (๒ x ๓) ได้ข้อค้นพบที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ และ .๐๕ ดังนี้ (๑) ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ปีที่ ๒ และปีที่ ๔ ทุกลักษณะไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (๒) ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ปีที่ ๖ ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีเจ็ดด้านคือ ด้านการวางตัวในสังคม ความรู้สึกว่าคุณมีความเป็นอยู่ดี ความรับผิดชอบ ความอดทน การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่นและประสิทธิภาพทางสมอง (๓) ลักษณะบุคลิกภาพทุกลักษณะสามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์ปีที่ ๖ ได้เพียงชั้นปีเดียว (๔) บุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ชายและหญิง แตกต่างกันสี่สามด้านคือ ด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ การเข้าสังคม การวางตัวในสังคม การยอมรับตนเอง ความรู้สึกว่าคุณมีความเป็นอยู่ดี การควบคุมตนเอง ความอดทน การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น

สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง ประสิทธิภาพทางสมองและควมมีลักษณะของ
หญิง (๕) บุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ปีที่ ๒ ปีที่ ๔ และปีที่ ๖ แยกต่างกัันสามค่านคือ
คานการควบคุมตนเอง ความอกทน และควมมีลักษณะของหญิง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10

Thesis Title Relationships Between Personality and Achievement
of Medical Students, Mahidol University

Name Miss Supaporn Chamaporn

Thesis Adviser Sawadi Pratoomraj, Ph.D.

Department Educational Research

Academic Year 1979

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the relationships between personality and scholastic achievement and to compare the different personality with respect to sexes and classes. The personality was measured by the California Psychological Inventory (CPI), and achievement was measured by grade point average. The sample consisted of 210 medical students selected randomly from the 2nd, 4th and 6th year medical students of Mahidol University. Data were analysed by means of Multiple Correlation analysis and Analysis of Variance (2x3). The major finding obtained at the .01 and .05 level of significance are as follow: (1) For the 2nd and 4th year medical students, there were no relation between grade point average and all CPI scales; (2) For the 6th year medical students, there were positive correlation between grade point average and seven CPI scales: Social presence, Sense of well being, Responsibility, Tolerance, Good impression, Achievement via conformity and Intelligence efficiency; (3) All the CPI scales could be used to predict the scholastic achievement of the 6th year medical students only.

(4) The personality of male and female medical students were significantly different in thirteen variables: Dominance, Capacity for status, Sociability, Social persence, Self acceptance, Sense of well being, Self control, Tolerance, Good impression, Achievement via conformity, Achievement via independence, Intelligence efficiency and Femininity. (5) The personality of the 2nd, 4th and 6th year medical students were significantly different in three variables: Self acceptance, Tolerance and Femininity.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งตลอดมา

ในโอกาสการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคนบ่คึกณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมหิดลและโดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยนี้

สุภาพร นมาพร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๒
รายการตารางประกอบ	๘
รายการภาพประกอบ	๗
บทที่	

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
สมมุติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	6
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	6
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	10
ความหมายของบุคลิกภาพ	12
งานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซี พี ไอ	15
งานวิจัยที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของแพทย์	29
3. วิธีดำเนินการวิจัย	30
ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	3๐
การเลือกตัวอย่าง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39

บทที่

๑

หน้า

การวิเคราะห์ข้อมูล	41
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
5. บทสรุป	72
ข้อค้นพบ	78
อภิปรายผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	89
ประวัติการศึกษา	112

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

ม	<p>1. จำนวนนักศึกษาแพทย์ ปีการศึกษา 2521-2522 มหาวิทยาลัยมหิดล</p> <p>2. ความเที่ยงของแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซี พี ไอ ฉบับ เติมภาษาอังกฤษ ฉบับภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา นักศึกษาระดับอุดมศึกษา และนักศึกษาแพทย์</p> <p>3. จำนวนแบบสำรวจบุคลิกภาพที่ส่งไปและค่าตอบที่ได้รับ กลับก็</p> <p>4. สรุปสูตรการคำนวณหาผลบวกของส่วนเบี่ยงเบนกำลัง สองและชั้นแห่งความเป็นอิสระ</p> <p>5. สรุปสูตรการคำนวณหาผลบวกของส่วนเบี่ยงเบนกำลัง สองและชั้นแห่งความเป็นอิสระ ในการวิเคราะห์ความ แปรปรวนของผลตัวประกอบย่อย</p> <p>6. คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะบุคลิกภาพ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนบุคลิกภาพและ ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 2</p> <p>7. คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะบุคลิกภาพ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนบุคลิกภาพและ ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 4</p> <p>8. คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะบุคลิกภาพ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนบุคลิกภาพและ ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 6</p> <p>9. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกมุมระหว่างบุคลิกภาพ 16 ด้าน ซึ่ง เป็นตัวทำนายกับคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนซึ่งเป็นเกณฑ์ของ นักศึกษาแพทย์ปีที่ 6 และค่าสถิติ ของความแตกต่างของค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เมื่อเพิ่มตัวทำนาย</p>	<p>32</p> <p>1</p> <p>37</p> <p>40</p> <p>47</p> <p>48</p> <p>53</p> <p>54</p> <p>55</p> <p>56</p>
---	--	--

10.	คำแนะนำนักเบตาและสมการถดถอยพหุคูณที่เหมาะสม ที่สุดในการทำนายคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนของ นักศึกษาแพทย์ปีที่ 6	58
11.	คะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาแพทย์ชายและหญิงในชั้นปีที่ 2 ปีที่ 4 และปีที่ 6	59
12.	คะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ของ นักศึกษาแพทย์ชายและหญิง	60
13.	คะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ของ นักศึกษาแพทย์ปีที่ 2 ปีที่ 4 และปีที่ 6	61
14.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น	62
15.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ	63
16.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านการเข้าสังคม	63
17.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านการวางตนในสังคม	64
18.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านการยอมรับตนเอง	65
19.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี	65
20.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ	66

21. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านการควบคุมตนเอง	67
22. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านการ ควบคุมตนเองของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 2 ปีที่ 4 และปีที่ 6	68
23. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านความอดทน	68
24. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความ อดทนของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 2 ปีที่ 4 และปีที่ 6	69
25. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น	70
26. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านลักษณะที่พบในคนส่วนมาก	70
27. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น	71
28. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง	71
29. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านประสิทธิภาพทางสมอง	72
30. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านความยืดหยุ่นใจ	73
31. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนบุคลิกภาพ ด้านความมีลักษณะของหญิง	73
32. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลตัวประกอบย่อย ของคะแนนบุคลิกภาพด้านความมีลักษณะของหญิง	73

33.	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความ มีลักษณะของหญิงของนักศึกษาแพทย์หญิงปีที่ 2 ปีที่ 4 และปีที่ 6.	75
34.	คะแนนบุคลิกภาพและคะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาแพทย์ปีที่ 2 มหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 70 คน. . .	97
35.	คะแนนบุคลิกภาพและคะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาแพทย์ปีที่ 4 มหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 70 คน. . .	101
36.	คะแนนบุคลิกภาพและคะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาแพทย์ปีที่ 6 มหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 70 คน. . .	105
37.	คะแนนบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีต่าง ๆ ใน มหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 60 คน ที่นำมาคำนวณหาค่า ความเที่ยงของแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ.	109

รายการภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

- 1. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความมีลักษณะของหญิงของนักศึกษาแพทย์ชายและหญิง 76

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย